

کاوه، محمد، ۱۳۴۱-

شناخت راه و راهنما / نویسنده: محمد کاوه. - قم: پاد
اندیشه، ۱۳۸۸.

۱۶۰ ص. - (فلسفه و کلام؛ ۲)

ISBN: ۹۷۸-۶۰۰-۵۴۶۷-۰۵-۵ ۳۰۰۰ ریال:

۵-۵

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.

کتابنامه: ص. ۱۶۰؛ همچنین به صورت زیر نویس

۱. کلام شیعه، ۲. کلام، ۳. دین - فلسفه، ۴. علم و دین

الف. عنوان.

۲۹۷/۴۱۷۲

BP ۲۱۱ / ۵ / ۲ ش ۹

شناخت راه و راهنما

تدوین: موسسه یاداندیشه

مولف: دکتر محمد کاوه

ناشر: پاد اندیشه

چاپ: علوی

حروف چینی و صفحه آرای: گرافیک جوانه

نوبت چاپ: اول / ۱۳۸۹

شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه

قیمت: ۳۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۴۶۷-۰۵-۵

* کلیه حقوق برای موسسه یاداندیشه محفوظ است.

شماره تماس مولف: ۰۹۱۲۳۵۳۳۶۹۹

مراکز پخش:

۱- قم، پاساز قدس، طبقه زیرین، پلاک ۳۳ (دفتر مرکزی) ۰۹۱۲۵۵۳۶۷۴۵

۲- مشهد، چهارراه شهدا، کتابفروشی فخرانی ۰۵۱۱۲۲۲۶۰۱۱

۳- اصفهان، گلستان شهدای اصفهان ۰۹۱۳۳۰۹۷۴۱۷

۴- مازندران، ساری، کتابفروشی سازمان تبلیغات اسلامی ۰۱۵۱۲۲۲۴۵۱۳

شناخت راه و راهنما

دکتر محمد کاوه

استادیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران جنوب

مقدمه

در تاریخ بشریت همواره انسانهای پاک و وارسته ای مبعوث گردیدند تا پیام الهی را در بستر عقل بنشانند و جان آدمی را در گرایش و بینش به سوی معبود خود سیراب نمایند. انتقال معارف الهی در هر دوره ای متناسب با رشد عقلانی بشر انجام گرفت تا این که بشر به اوج بلوغ فکری خویش نایل شد؛ در این مرحله انتقال معارف بلند الهی در قالب وحی تشریعی خاتمه یافت. بدین صورت حرکتی که از آغاز خلقت شروع شده بود در زمان پیامبر اسلام به پایان مسیر خود رسید. در این کاروان معرفتی صاحبان اندیشه هریک دارای خصائص گوناگونی بودند. از این رو پیام آوران الهی با توجه به آمادگی شخصی و سعه وجودی خویش، در وظایف (تبلیغی، تشریعی؛ صاحبان کتاب مستقل، صاحبان کتاب غیر مستقل)، قلمرو مأموریت (قومی، منطقه ای، جهانی و ابدی)، رتبه و مقام، کیفیت دریافت وحی و سرشت وحی ممکن است متفاوت باشند. اما در عین حال دارای خصوصیات مشترکی به نام وحی و معجزه هستند.

اطلاع از محتوای «وحی رسالی» و باورهای دینی پیروان ادیان آسمانی، پایه و اساس هر نظام ارزشی و ایدئولوژی را تشکیل می‌دهد و در نهایت در شکل‌گیری رفتار انسانها اثر می‌گذارد. از این رو برای تحکیم و تبلیغ نظام ارزشی و رفتاری، تبیین عقلانی باورهای دینی نه تنها ضروری است؛ بلکه با توجه به عصر ارتباطات و انفجار اطلاعات، اصلاح دیدگاه ادیان نسبت به همدیگر، انتخاب رفتار مسالمت آمیز بین پیروان شرایع الهی و امکان مقایسه بین ادیان را با استفاده اصول منطقی فراهم می‌آورد.

محتوای این کتاب شامل هشت فصل است. فصل اول به تقسیمات رایج در بحث انبیاء، پیامبران اولوالعزم و امکان بیشتر یا کمتر بودن آنها پرداخته شده؛ در فصل دوم کارکردهای دین در موضوع اخلاق؛ در فصل سوم به رابطه بین علم و دین پرداخته شده است.

در فصل‌های چهارم، پنجم و ششم به بررسی موضوعاتی مانند: سرشت وحی، عصمت انبیاء، سرشت انسان، راه نجات و رستگاری و... در چهار دین بزرگ الهی (زردشت، یهود، مسیحیت و اسلام) براساس کتاب‌های مرجع می‌پردازد.

در بیان مطالب و آموزه‌ها سعی بر آن بوده که از دلیل‌های روشن و متقن استفاده شود. در فصل ششم مباحث فصل چهارم، پنجم، ششم و دلایل آنها با همدیگر مقایسه می‌شود.

در فصل هفتم به موضوع امامت، علم امام، وظایف، مرتبه وی و دلایل عقلی بر آن سخن گفته شده است.

در فصل هشتم به موضوع ولایت فقیه با رویکرد اخباری و انشایی و مقایسه آن دو پرداخته شده است.

بی شک این کتاب خالی از نقاط ضعف نخواهد بود؛ امیدوارم با پیشنهادات و انتقادات اساتید و محققین گرامی و استفاده از نظرات اصلاحی منتقدان این ضعف‌ها بر طرف گردد. امید است که مقبول درگاه الهی واقع شود.

محمد کاوه

فهرست مطالب

فصل اول: نبوت و ضرورت نبوت.....	۱۳
۱. نبوت.....	۱۳
الف) استقامت بسیار بالایی داشتن.....	۱۵
ب) تعهدی سخت دادن.....	۱۵
ج) انبیای اولوالعزم صاحب کتاب و شریعت مستقل بودن.....	۱۵
۲. ضرورت نبوت.....	۱۶
منابع.....	۱۸
فصل دوم: کارکرد دین.....	۱۹
۱. اخلاق.....	۲۰
الف) معرفت بخشی.....	۲۱
ب) تربیت اخلاقی.....	۲۲
ج) ضمانت اجرایی.....	۲۳
۲. معنویت.....	۲۳
الف) روشن نبودن راز خلقت.....	۲۴
ب) راز مرگ چیست؟.....	۲۴
ج) فقر آرمانی.....	۲۴
د) واژگونی ارزش‌ها.....	۲۴
هـ) ماده گرایی.....	۲۵
و) شکست در هدف‌گیری زندگی.....	۲۵
ز) حقارت و خود کم‌بینی.....	۲۵
ح) خودناپذیری جنسی.....	۲۵
ط) فقر مالی.....	۲۵
۳. عدالت.....	۲۶
علل توسعه و انحطاط تمدن.....	۲۷

۲۹	الف) ظلم رهبران
۲۹	ب) فساد اقتصادی
۲۹	ج) فساد اداری
۳۰	د) فساد جنسی
۳۰	ه) معصیت اجتماعی
۳۰	و) ترک امر به معروف و نهی از منکر
۳۰	ز) عدم توجه به رفع جهل و فقر
۳۱	ح) هجوم و حمله (نظامی، فرهنگی و تبلیغی)
۳۳	۴. علم
۳۳	منابع

فصل سوم: علم و دین

۳۵	۱. نسبت های احتمالی بین علم و دین
۳۶	۲. منشأ تعارض ظاهری علم و دین
۳۷	در فیزیک جدید
۴۰	در زیست شناسی
۴۱	در زمین شناسی
۴۱	۳. راه حل های تعارض علم و دین
۴۲	الف) فرضیه انگاشتن نظریات علمی
۴۲	ب) تفکیک قلمروها
۴۲	ج) تفکیک زبان علم و دین
۴۳	د) تفصیل در قضایای علمی و دینی
۴۵	۴. عوامل تغییر نگرش به دین
۴۸	منابع

فصل چهارم: وحی و معجزه

۴۹	۱. وحی
۴۹	الف) کاربرد کلمه وحی در قرآن

۵۰.....	ب) ویژگی‌های وحی الهی
۵۱.....	ج) فرق وحی و الهام
۵۲.....	د) کیفیت وحی
۵۲.....	یک. وحی مستقیم «الا وحیا»
۵۳.....	دو. وحی مستقیم «من وراء حجاب»
۵۳.....	سه. وحی غیر مستقیم «او یرسل رسولا»
۵۴.....	ه) سرشت وحی
۵۷.....	و) مقایسه وحی گفتاری و گزاره‌ای
۵۹.....	۲. معجزه
۶۲.....	منابع

۶۳.....	فصل پنجم: جاودانگی شریعت اسلام
۶۳.....	تقسیم بندی پیامبران
۶۴.....	۱ - ۲. قرآن و موسی
۶۶.....	۲ - ۲. تورات و موسی
۶۶.....	۳ - ۲. قرآن و عیسی
۶۶.....	۴ - ۲. انجیل و عیسی
۶۸.....	دلیل خاتمیت شریعت اسلام
۶۹.....	دلیل جهانی بودن شریعت اسلام
۶۹.....	دلیل جاودانگی اسلام
۷۱.....	منابع

۷۳.....	فصل ششم: یگانگی دین اسلام
۷۵.....	۱. یگانگی حق
۷۵.....	الف) دین زردشت
۷۶.....	اساس دین زردشت
۷۷.....	دوگانه پرستی
۷۹.....	بنیان اخلاق در زردشت

۸۰	نیایش در زردشت
۸۰	اعتقاد به معاد
۸۱	ب) دین یهود
۸۱	کتاب‌های مرجع در یهود
۸۳	معجزات حضرت موسی (ع)
۸۳	تعالیم تورات
۸۴	نام خداوند در تورات
۸۵	عدم عصمت انبیاء
۸۶	نجات و رستگاری
۸۷	انسان شناسی
۸۷	مقایسه فرق یهودی
۸۸	جانشین موسی (ع)
۸۸	ج) دین مسیحیت
۸۸	معرفی عیسی مسیح
۸۹	آغاز دعوت عیسی (ع)
۹۰	معرفی شریعت مسیح
۹۲	عصمت انبیاء
۹۲	فدا شدن
۹۳	شوراهای کلیسایی
۹۴	مناصب کلیسایی
۹۴	مقایسه مذاهب مسیحی
۹۵	مقایسه آموزه های شرایع
۹۸	۲. پلورالیسم نجات
۱۰۱	منابع
۱۰۵	فصل هفتم: امامت
۱۰۵	۱. عصر حضور امام (ع)
۱۰۵	تعریف امامت

۱۰۵	ضرورت موضوع امامت
۱۰۶	جایگاه مسأله امامت
۱۰۷	شرایط امامت
۱۰۸	عصمت جانشین پیامبر اکرم (ص)
۱۰۸	الف) ممانعت از پیامدهای بدعت
۱۰۸	ب) قرآن مجید
۱۱۰	راه‌های شناخت امام معصوم (ع)
۱۱۲	کارهای خارق العاده علی (ع)
۱۱۳	منزلت علی (ع) در کتب معروف اهل تسنن
۱۱۴	منابع علم امام
۱۱۴	الف) تعلیمات پیامبر اسلام
۱۱۴	ب) کتب پیامبران دیگر
۱۱۶	وارث قرآن کیست
۱۱۶	ج) علم الغیب امام (ع)
۱۱۸	اثبات علم غیب امام (ع)
۱۱۸	علم و آگاهی امام به لغات دیگر
۱۱۹	د) کتاب جامعه، کتاب جفر و مصحف فاطمه
۱۱۹	هـ) محدث بودن
۱۲۰	و) دانستن اسم اعظم
۱۲۰	کیفیت علم امام
۱۲۴	نقش و وظیفه امام
۱۲۵	دلیل عقلی بر ولایت و رهبری بعد از پیامبر
۱۲۷	دلیل نقلی بر ولایت و رهبری بعد از پیامبر
۱۲۷	الف) قرآن
۱۲۷	ب) روایات
۱۲۸	مفسر و مرجع دینی پس از پیامبر اسلام (ص)
۱۲۹	خلیفه اول (زمان حکومت ابوبکر ۱۳ - ۱۱ هـ.ق)

الف) عدالت صحابه	۱۲۹
ب) از جمله بدعت‌ها	۱۳۱
ج) باز داشتن اهل البيت از دریافت «خمس»	۱۳۱
خليفة دوم (زمان حكومت عمر ۲۳ - ۱۳ هـ)	۱۳۱
الف) ممنوعيت دو متعه	۱۳۱
ب) به جماعت خواندن نماز تراويح؛	۱۳۲
ج) وارد كردن عبارت «الصلاه خير من النوم»	۱۳۲
د) ادامه ممنوعيت نقل و كتابت حديث	۱۳۲
ح) امتيازات طبقاتي ويژه براي عرب در بيت المال، امارت، قضاء و شهادت	۱۳۲
خليفة سوم (زمان حكومت عثمان بن عفان ۳۵ - ۲۳ هـ)	۱۳۲
الف) آموختن وضوي جديد به مسلمانان	۱۳۲
ب) از ديگر پيامدهاي حكومت عثمان در احكام	۱۳۵
ج) ادامه ممنوعيت نقل و كتابت حديث	۱۳۵
برتری مقام امامت از نبوت	۱۳۵
الف) تفاوت نقش پيامبر و امام	۱۳۵
ب) آيه شريفه «وَ جَعَلْنَا مِنْهُمْ اِئِمَّةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا لَمَّا صَبَرُوا، وَ كَانُوا بِآيَاتِنَا يُوْقِنُونَ» ..	۱۳۸
ولايت تكويني	۱۳۹
ولايت تشريعي	۱۴۱
ولايت معنوي	۱۴۱
۲. عصر غيبت امام(ع)	۱۴۲
امام غائب(ع)	۱۴۳
وظايف امام مهدي(ع)	۱۴۴
شرائط و علائم ظهور	۱۴۵
منابع	۱۴۶
فصل هشتم: ولايت و حاكميت فقيه در عصر غيبت	۱۴۹
تعريف ولايت و فقيه	۱۴۹

۱۴۹	پیشینه تاریخی
۱۵۱	دلیل بر ولایت فقیه
۱۵۲	انتصاب یا انتخاب
۱۵۳	دلایل بر ولایت فقیه به معنای انتصاب
۱۵۳	الف) صحیحہ ابی خدیجہ سالم بن مکرم جمال
۱۵۳	ب) مقبولہ عمر بن حنظلہ
۱۵۳	ج) توقیع امام زمان (ع) به محمد بن عثمان
۱۵۴	دلیل بر ولایت فقیه به معنای انتخاب
۱۵۵	حدود اختیارات ولی فقیه
۱۵۶	اصل پنجم
۱۵۷	اصل پنجاه و هفتم
۱۵۷	اصل یکصد و هفتم
۱۵۷	اصل یکصد و دهم
۱۵۸	مقایسه دو نظریه در ولایت فقیه
۱۶۰	منابع